

Lietuvos
kvalifikacijų
sandara

European
Qualifications
Framework

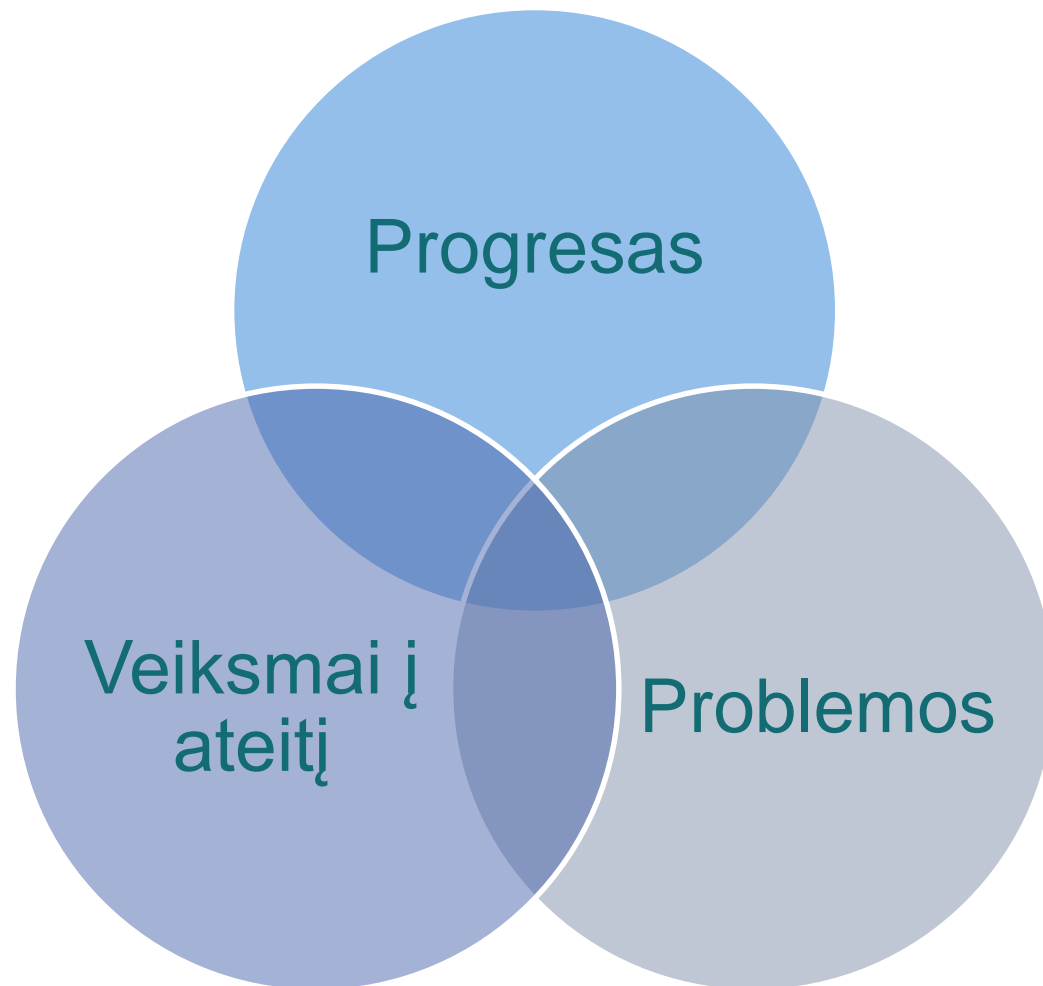
LTKS SUSIEJIMAS SU EKS: PROFESINIS MOKYMAS

Lina Vaitkutė, Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

Konsultacijos tikslas

Europos kvalifikacijų sandara (LTKS)

- EKS rekomendaciją Europos Parlamentas ir Taryba patvirtino 2008 m., atnaujino 2017 m.
- Orientacinė kvalifikacijų lygių ir jų aprašų sistema, padedanti **susieti skirtingų šalių nacionalines kvalifikacijų sistemas ir sandaras, nustatyti skirtingų šalių nacionalinių kvalifikacijų sistemų ar jų kvalifikacijų atitikmenis**
- 8 lygiai, išreikšti mokymosi rezultatais
- Kiekvienas iš 8 lygių aprašytas naudojant **žinių, įgūdžių, atsakomybės ir savarankiškumo** kriterijus.
- EKS rekomendacijoje šalys kviečiamos:
 - kai tikslinga, **kurti** nacionalines kvalifikacijų sandaras (NKS) (2008 m.);
 - **susieti** savo NKS su EKS, reguliariai peržiūrėti susiejimą;
 - kvalifikaciją patvirtinančiuose dokumentuose, kvalifikacijų registruose **nurodyti EKS lygį**;
 - užtikrinti EKS nacionalinių koordinavimo punktų veiklą

Lietuvos kvalifikacijų sandara (EKS)

- 2010 m. patvirtinta LR Vyriausybės nutarimu, atnaujinta 2011, 2019 m.
- Lietuvos Respublikoje nustatytų kvalifikacijų, grindžiamų asmens veiklai reikalingomis kompetencijomis, **lygių** sistema.
- 8 lygiai
- Įtrauktos kvalifikacijos, įgyjamos pagal įvairių švietimo sektoriaus programas
- Numato **formalųjį** ir **neformalųjį** kvalifikacijos įgijimo būdus visuose lygmenyse.
- Kvalifikacijos lygį apibrėžia **veiklos sudėtingumo, veiklos atlikėjo savarankiškumo ir veiklos kintamumo** kriterijai.
- **2012 m.** paskelbta LTKS ir EKS susiejimo ataskaita
- Profesinio mokymo diplomuose (2012-2015 m. - kvalifikacijos pažymėjimuose) LTKS ir EKS lygis nurodomas nuo 2012 m., studijų pažymėjimuose ir aukštojo mokslo diplomo priedėliuose – nuo 2016 m.

Pagrindinės LTKS taikymo sritys

- **Registras:** Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro tvarkymas
- **Kvalifikacijos, jų sisteminimas ir standartizavimas:** Profesinių standartų, pakopų aprašų ir studijų kryptčių aprašų rengimas ir tvirtinimas; Kvalifikacijų, jų vienetų lygio nustatymas; Kvalifikacijų turinio ir kvalifikacijos lygio dermės nustatymas
- **Programų rengimas:** Profesinio mokymo ir studijų programų kūrimas ir įgyvendinimas
- **Kompetencijų vertinimas ir pripažinimas:** Formaliuoju, neformaliuoju ar savišvietos būdu įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas, kvalifikacijų suteikimas ir pripažinimas
- **Užsienio kvalifikacijų vertinimas ir pripažinimas:** Kvalifikacijų, įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, vertinimas ir pripažinimas
- **Kvalifikacijos lygių nurodymas:** Įgytą kvalifikaciją liudijančių dokumentų išdavimas asmenims, juose nurodant suteiktos kvalifikacijos lygį
- **Profesinis informavimas ir konsultavimas, Informacijos apie kvalifikaciją teikimas**

Kvalifikacijos Lietuvoje

LTKS lygis	Suteikiama kvalifikacija / išsilavinimas	Kvalifikaciją patvirtinantis dokumentas	EKS lygis
8	Mokslo daktaro laipsnis Meno daktaro laipsnis	Daktaro diplomas	8
7	Magistro laipsnis Kvalifikacija	Magistro diplomas Rezidentūros pažymėjimas	7
6	Bakalauro laipsnis Profesinio bakalauro laipsnis Kvalifikacija	Bakalauro diplomas Profesinio bakalauro diplomas Studijų pažymėjimas, baigus pedagogų rengimo studijas	6
5	Kvalifikacija (liudijama studijų pažymėjimu / diplomu) Kvalifikacija, atitinkanti profesinį standartą ir liudijama profesinio mokymo diplomu	Studijų pažymėjimas (Diplomas nuo 2024 m.) Profesinio mokymo diplomas	5
4	Kvalifikacija, atitinkanti profesinį standartą Vidurinis išsilavinimas	Profesinio mokymo diplomas Brandos atestatas*	4
3	Kvalifikacija, atitinkanti profesinį standartą Pagrindinis išsilavinimas	Profesinio mokymo diplomas Pagrindinio išsilavinimo pažymėjimas*	3
2	Kvalifikacija, atitinkanti profesinį standartą	Profesinio mokymo diplomas	2
1	Kvalifikacija, atitinkanti profesinį standartą*	Profesinio mokymo diplomas	1

EKS „įgyvendinimas“

Koks poveikis?
Kokios naujos temos
ryškėja?

37 Europos šalys turi oficialiai patvirtintas nacionalines kvalifikacijų sandaras (93 NKS pasaulyje)

36 šalys formaliai susiejo savo nacionalines sandaras su EKS

8 šalys jau atnaujino savo susiejimo ataskaitas

33 šalys nurodo NKS ir EKS lygius kvalifikacijų dokumentuose

Vis daugiau šalių į NKS įtraukia „neformalias“ / privačias kvalifikacijas: Austrija, Danija, Prancūzija, Nyderlandai, Lenkija, Slovėnija, Švedija

Kur matomas didžiausias poveikis (2023): aiškesnės ir palyginamesnės kvalifikacijų ir jų sistemos, NKS aprėptis (visa švietimo sistema), jų atvirumas neformalioms kvalifikacijoms, aiškesnis ir paprastesnis kvalifikacijų pripažinimas,

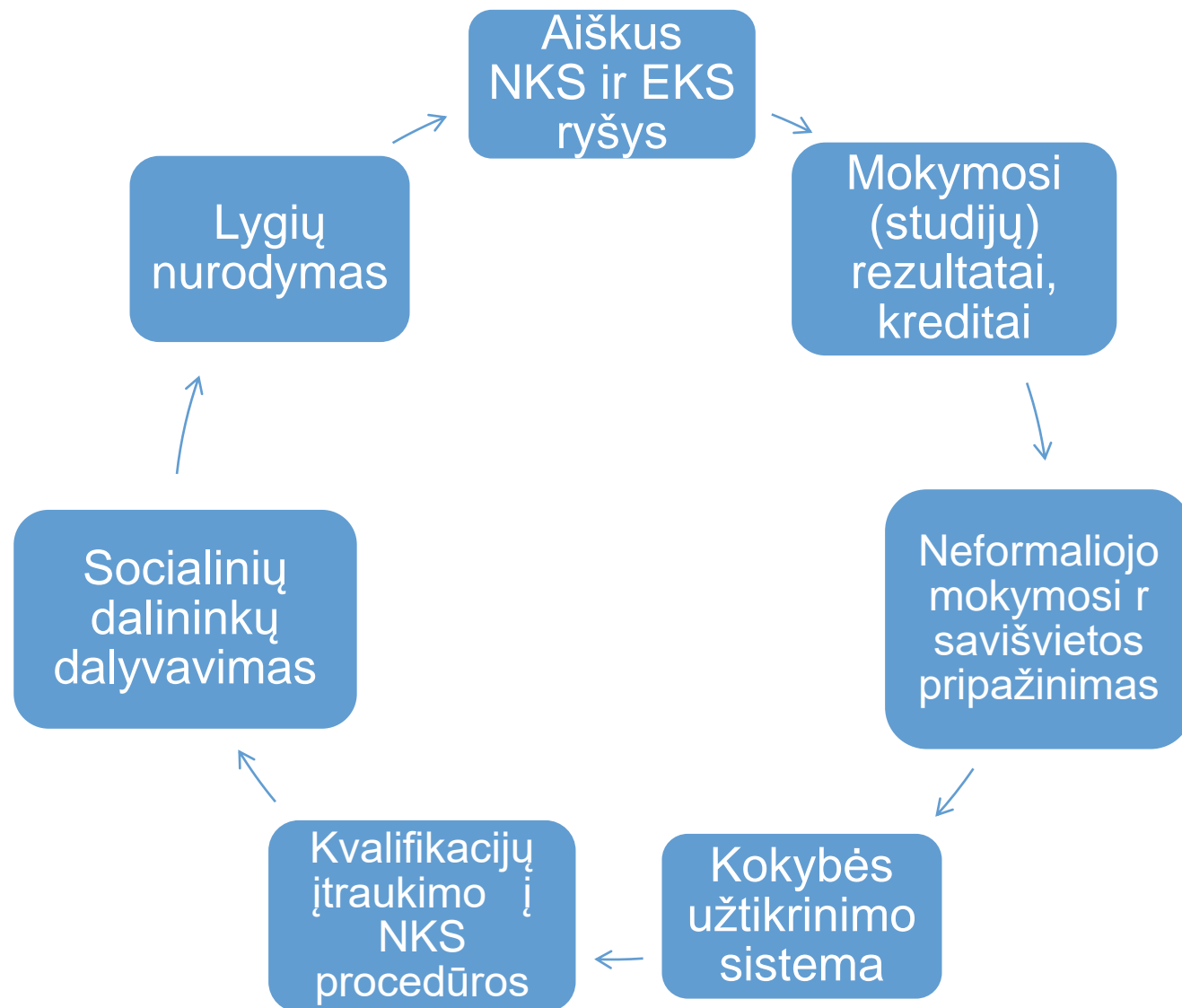
Nacionalinių kvalifikacijų sandarų susiejimas su EKS

Rengiant „susiejimo ataskaitą“ vadovaujamosi EKS rekomendacijos

- III priedu „Nacionalinių kvalifikacijų sandarų ar sistemų susiejimo su Europos kvalifikacijų sandara (EKS) **kriterijai ir procedūros**“
- IV priedu „**Kokybės užtikrinimo principai**, taikomi kvalifikacijoms, kurios yra įtrauktos į nacionalines kvalifikacijų sandaras ar sistemas, susietas su EKS“

Ataskaitą įvertina tarptautiniai ekspertai
Ataskaita pristatoma EKS patarėjų grupei, veikiančiai prie EK

Ataskaita skelbiama Europass ir EHEA svetainėse

LTKS ir profesinis mokymas – pokyčiai po 2012 m.

Kvalifikacijos ir mokymo turinys

- Profesinių standartų sistemos kūrimas ir įveiklinimas – visos kvalifikacijos priskirtos LTKS lygiams
- Perėjimas prie modulinio profesinio mokymo
- Mokymosi rezultatų paradigmos diegimas
- Mokymosi kreditų sistemos diegimas
- Socialinių partnerių įsitraukimas
- 5 lygio kvalifikacijoms skirtų PM programų atsiradimas ir jų įgyvendinimas
- „Eksperimentas“ ir moduliai BU mokiniams

Matomumas

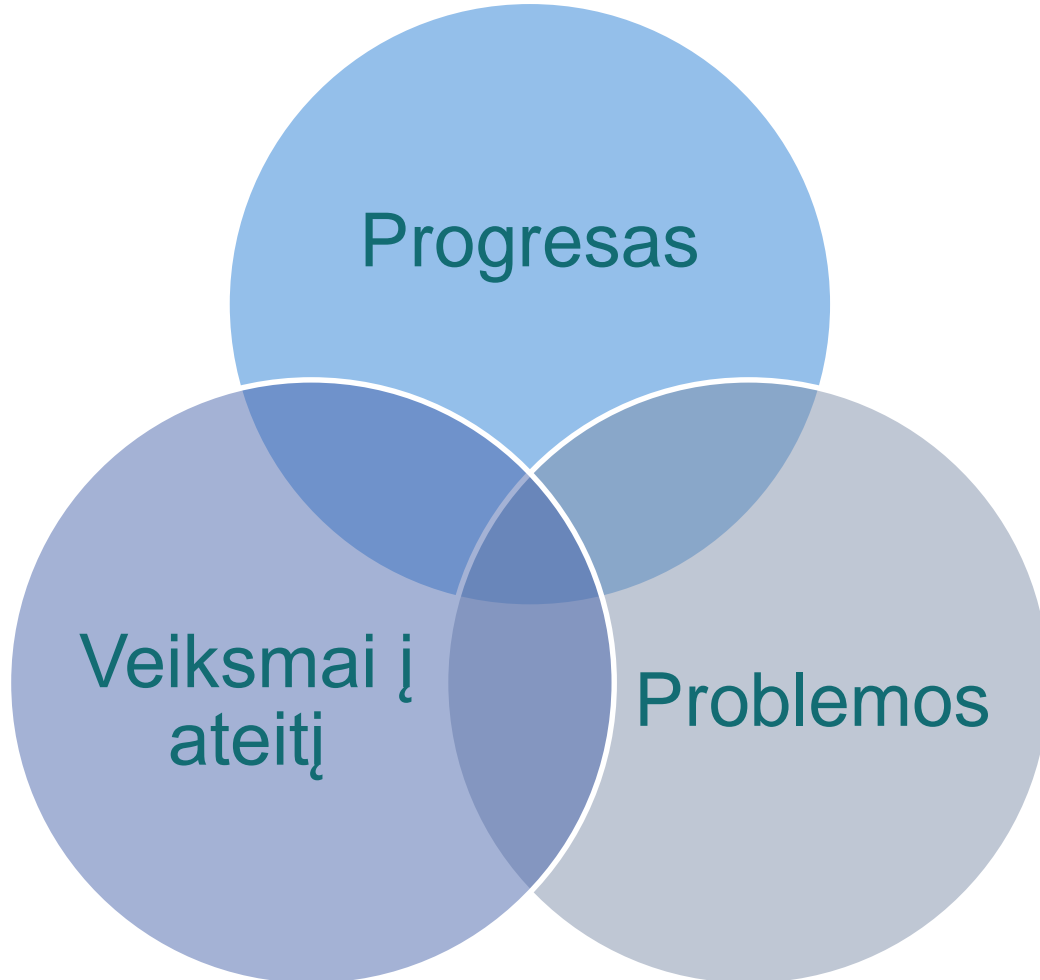
- Nuo 2012 m. ant PM diplomų nurodomas lygis
- Kvalifikacijos ir programos registruojamos SMPKR, numatomas jų atvaizdavimas Europass portale
- EKS ir LTKS matomumo didinimo iniciatyvos

Profesinio standarto pavadinimas	Kvalifikacijų skaičius pagal LTKS / EKS lygius							Bendroji suma
	2	3	4	5	6	7	8	
Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų PS	3	4	6	4	2	2		21
Aplinkos apsaugos sektoriaus PS	1	1	2	3	7	1		15
Architektūros sektoriaus PS					1	2	1	4
Chemijos gaminių gamybos sektoriaus PS		1	5		3	3	2	14
Elektros įrangos, kompiuterinių... gaminių PS		3	5	3	5	3		19
Informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus SPS		1	6	6	11	4		28
Mašinų ir įrangos gamybos...PS	1	5	8	6	4	4		28
Medienos ir medienos gaminių, baldų, popieriaus ... PS	1	4	5	1	3	2		16
Nekilnojamojo turto operacijų, finansinių, apskaitos ... PS			5		7	5		17
Pagrindinių vaistų pramonės gaminių ...PS			1		3	2		6
Paslaugų administravimo, įstaigų aptarnavimo ir saugos ... PS	1	1	3		4	3	1	13
Poligrafijos, žiniasklaidos ir reklamos sektoriaus PS			9	5	12	4		30
Prekybos sektoriaus PS	1	1	2	1				5
Socialinių paslaugų sektoriaus PS		1	2		1	2	1	7
Statybos sektoriaus PS	16	19	19	19	1	1	1	76
Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriaus PS		2	6	1	14	17		40
Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos PS			2	6	12	7		27
Tekstilės, aprangos ir odos dirbinių gamybos PS	1	7	12	8	13			41
Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektoriaus PS	2	11	17	3	5	1		39
Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų PS			4	3	6	3		16
Vaizduojamojo meno paslaugų ir dailiųjų dirbinių PS	4	2	13	3	16	12		50
Viešojo administravimo sektoriaus PS			8	3	5	4	1	21

Modulinių profesinio mokymo programų pasiskirstymas pagal kvalifikacijų lygius

Profesinio mokymo lygis	LTKS lygis	Profesinio mokymo programų suma
Pirminis profesinis mokymas	2	53
	3	84
	4	229
Iš viso		366
Tęstinis profesinis mokymas	2	25
	3	78
	4	135
	5	10
Iš viso		248
Viso		614

???

- Kvalifikacijų lygiai praktikoje?
- 1 ir 2 lygio kvalifikacijos?
- Pereinamumas tarp lygių?
- Pereinamumas į aukštesnius lygius?
- PM kvalifikacijų pakankamumas, standartų atnaujinimo savalaikiškumas?
- Kvalifikacijų įgijimas per pameistrystę?
- Poreikis naujo tipo PM programoms?

LTKS ir profesinis mokymas – pokyčiai po 2012 m.

Kompe- tencijų vertinimas

- 2020 m. pradėtas perėjimas prie naujo kompetencijų vertinimo organizavimo modelio
- Optimizuoti kompetencijų vertinimo procesai ir atsakomybės (KPMPC, NŠA, PM įstaigos, darbdaviai)
- Vieninga teorinių žinių testavimo sistema
- Vertinimo užduočių kokybė, vertintojų rengimas
- Vertinimo stebėseną

Kompe- tencijų pripaži- nimas

- Teisinės bazės plėtra – aiškesnis kompetencijų pripažinimo dokumentavimas
- Užimtumo tarnybos finansavimas skatina paslaugos prieinamumą
- Praktikos vis dar retos

???

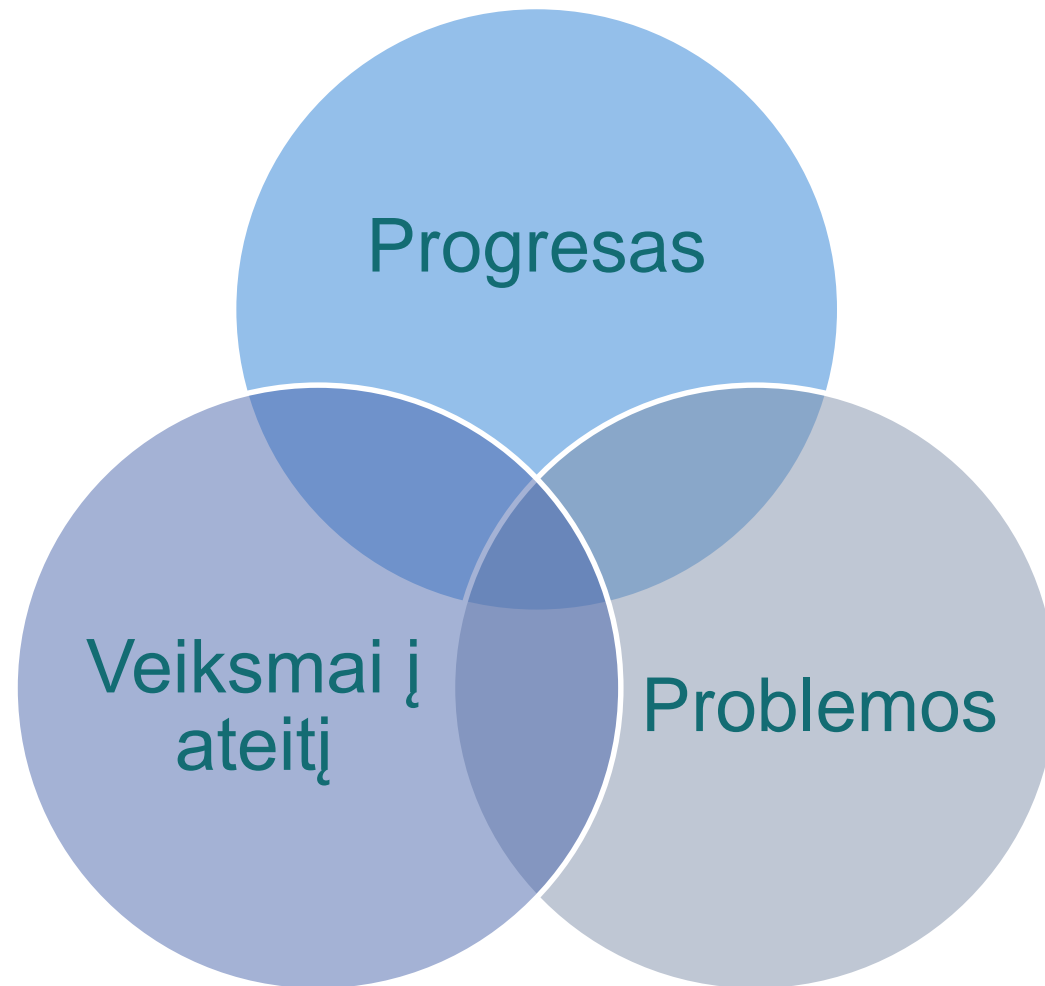

LTKS ir profesinis mokymas – pokyčiai po 2012 m.

- Turime matyti sistemiškai: standartai, programos, licencijavimas, programų įgyvendinimas, kompetencijų vertinimas, vidinis ir išorinis kokybės vertinimas, stebėseną
- Vidinių kokybės užtikrinimo sistemų diegimas
- Pereinama prie sistemingesnio išorinio PM kokybės vertinimo
- PM įstaigų ir kitų PM teikėjų veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašas
- PM rodiklių sistema, renkami duomenys

???

Kokiose srityse LTKS
poveikis galėtų būti
didesnis?
Kokius įsipareigojimus
ateičiai galėtume prisiimti?

Dėkojame už Jūsų dėmesį!

Klausimai???

<http://www.kpmc.lt>; www.ltko.lt